

Pravidla zadání a vypracování závěrečné práce

Rozsah závaznosti

Tento metodický pokyn je závazný pro všechny studující zapsané v programech B6731 Sociální politika a sociální práce a N6731 Sociální politika a sociální práce akreditovaných na Univerzitě Hradec Králové a pro všechny akademické pracovníce a pracovníky podílející se na zajištění výuky v těchto studijních programech. Doplnuje obecné podmínky zadání bakalářské či diplomové práce, které jsou stanoveny Výnosem děkanky FF UHK č. 22/2017 Organizace státních závěrečných zkoušek a pravidla pro vypracování závěrečné práce na FF UHK.

1. Zadání závěrečné práce

Zpravidla nejpozději v předposledním roce studia volí studentka či student (dále jen student) téma bakalářské či diplomové práce (dále jen vysokoškolská kvalifikační práce - VŠKP) dle svého studijního oboru, a to:

- volbou vlastního tématu, které formou vyplnění podkladů pro zadání VŠKP zadá do informačního systému STAG – Moje studium – Kvalifikační práce nebo
- z nabídky témat zveřejněných na webu ÚSP FF UHK.

Zadání VŠKP student vytiskne (studijní systém STAG automaticky nabízí volbu vytisknout podklad pro zadání VŠKP ve formátu PDF) a donese k podpisu oslovenému vedoucímu práce. Podepsané (vedoucím práce odsouhlasené) zadání VŠKP předá student na sekretariát ÚSP UHK k rukám referentky. Bližší popis procesu zadání tématu včetně způsobu viz příloha č. 3 těchto pravidel.

2. Termíny zadání VŠKP

Zadání témat VŠKP do informačního systému je ukončeno k **30. dubnu**. Případné výjimky termínu zadání VŠKP schválí na základě písemné žádosti ředitel ÚSP FF UHK. VŠKP je třeba zadat nejdéle šest měsíců před obhajobou (to se týká i změn tématu VŠKP). Práce, která byla zadána méně než šest měsíců před obhajobou, nebude k obhajobě připuštěna.

Schvalování vlastních témat VŠKP zvolených studentem v informačním systému je zpravidla ukončeno k 30. červnu.

Konečným termínem pro přiřazení tématu VŠKP studentovi v informačním systému je **30. červen**.

3. Odevzdání VŠKP

Termíny odevzdání VŠKP schvaluje ředitel ÚSP FF UHK se zřetelem k termínům. Referentka zanese informace o termínech do webového rozhraní eVŠKP.

VŠKP se odevzdávají v tištěné i digitální formě. Není-li uvedeno jinak, odevzdává student VŠKP nejdříve v digitální formě, a to prostřednictvím webového rozhraní eVŠKP (elektronické odevzdávání vysokoškolských kvalifikačních prací), které je dostupné v síti internet (<https://ris.uhk.cz/eVSKP>). Tištěnou VŠKP odevzdává student na sekretariát ÚSP FF UHK, a to ve dvou exemplářích svázaných způsobem vylučujícím manipulaci s obsahem práce. Po obhajobě jsou oba exempláře studentovi vráceny.

Autor VŠKP nese přímou odpovědnost za to, že odevzdaná VŠKP v digitální formě se obsahově shoduje s prací tištěnou, což stvrzuje svým prohlášením, které zaškrtně v eVŠKP. Dále nese přímou zodpovědnost za to, že digitální data VŠKP nejsou v okamžiku odevzdání práce k obhajobě poškozena. Tuto skutečnost referentka při přijímání práce ověří. Pokud jsou data poškozena nebo je VŠKP v digitální formě nečitelná z jiného důvodu, nebude přijata k obhajobě, a to ani v tištěné formě.

Odevzdání formálně vyhovující VŠKP je zaevidováno v rozhraní eVŠKP; informace je automaticky (zpravidla do 30 minut) generována do informačního systému. Student současně obdrží potvrzení o odevzdání VŠKP

4. Kreditové hodnocení

Kredity za činnosti spojené s přípravou a tvorbou VŠKP přiznává studentovi vedoucí VŠKP zapsáním zápočtu za závěrečnou práci do informačního systému. Splnění podmínek pro udělení zápočtu posuzuje vedoucí práce se zřetelem k úkolům stanoveným zadáním práce (*cíl, metody, literatura, předpoklady*) v informačním systému. Pokud VŠKP vede externí vedoucí, na základě jeho písemného potvrzení udělí zápočet ředitel ústavu.

5. Uspořádání VŠKP

Členění VŠKP a její formální úprava vycházejí z doporučující normy ČSN ISO 7144 Dokumentace – Formální úprava disertací a podobných dokumentů. Vzory uspořádání stran lze nalézt v příloze Výnosu děkanky FF UHK č. 22/2017 Organizace státních závěrečných zkoušek a pravidla pro vypracování závěrečné práce na FF UHK.

VŠKP – závazné součásti

Pevné desky, jejichž přední část nese následující údaje:

- **Univerzita Hradec Králové** (horní okraj, vertikální střed);
- **Filozofická fakulta** (následující řádek, vertikální střed);
- **Bakalářská práce** nebo **Diplomová práce** (optický horizontální střed, vertikální střed);
- rok odevzdání práce (dolní okraj vlevo);
- plné jméno studenta předkládajícího VŠKP (dolní okraj vpravo).

Barvy přebalu a potisku jsou dány zvyklostí.

Titulní strana:

- **Univerzita Hradec Králové** (horní okraj, vertikální střed);
- **Filozofická fakulta** (následující řádek, vertikální střed);
- **Ústav sociální práce** (následující řádek, vertikální střed);
- **název VŠKP** (optický horizontální střed, vertikální střed);
- **Bakalářská práce** nebo **Diplomová práce** (další řádek, vertikální střed);
- Spodní část strany: jméno studenta předkládajícího VŠKP, studijní program a obor, forma studia, jméno vedoucího (konzultanta) VŠKP
- místo odevzdání práce a rok odevzdání práce.

Zadání závěrečné práce vytištěné z eVŠKP: Dodržet zadání je nezbytnou podmínkou obhájení práce. Zadání je vytištěno a je součástí VŠKP, nebo je vloženo do výtisku VŠKP. Změny tématu, příp. změny vedoucího práce lze dosáhnout výhradně zdůvodněnou žádostí předloženou studijnímu oddělení ÚSP. Případnou změnu schválenou ředitele, ÚSP FF zaneše referentka ÚSP UHK do systému STAG. Pokud VŠKP vede externí vyučující, za změnu zadání odpovídá ředitel ÚSP, a to na základě písemného potvrzení externího vyučujícího o souhlasu se změnou zadání.

Prohlášení studenta o samostatném zpracování VŠKP. Například:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval pod vedením vedoucí práce samostatně a uvedl jsem veškeré použité prameny a literaturu.

Následuje případný odkaz na grant, z něž byl projekt financován. Vždy je uveden údaj o místě a datu prohlášení („V Třebechovicích pod Orebem dne ...“) a podpis autora VŠKP. Prohlášení je umístěno v dolní části stránky. Autor je vlastnoručně podepíše perem modré barvy.

Anotace v českém jazyce a klíčová slova: Anotace začíná úplným bibliografickým údajem VŠKP (podle aktuální ČSN ISO 690). Pokračuje anotací charakterizující v rozsahu 10–20 řádků obsah závěrečné práce. (Vodítkem ke zpracování abstraktu je ČSN ISO 214 Dokumentace – Abstrakty pro publikace a dokumentaci.) Anotace je doplněna klíčovými slovy v češtině v počtu 3 až 5.

Anotace v cizím jazyce a klíčová slova v cizím jazyce (anglickém, francouzském, německém, ruském): Anotace začíná úplnou bibliografickou citací VŠKP (podle aktuální ČSN ISO 690) ve zvoleném cizím jazyce. Pokračuje anotací charakterizující v rozsahu 10–20 řádků obsah VŠKP. Anotace je doplněna odpovídajícím množstvím klíčových slov v cizím jazyce (3 – 5).

Obsah závěrečné práce je seznamem kapitol a seznamem případných příloh s odkazy na stránky. Zahrnují se do něj kapitoly počínaje kapitolou Úvod a konče kapitolou Seznam použité literatury, nezahrnují se předchozí části (zadání, prohlášení, anotace).

Stránkování závěrečné práce (číslování stran) začíná první stranou Obsahu a končí poslední stranou Seznamu použité literatury. Do stránkování se započítávají veškeré stránky počínaje titulní stranou.

Seznam použitých zkratk s výkladem je povinnou součástí závěrečné práce, pokud počet zkratk použitých v VŠKP přesahuje číslo 5. Začíná na samostatné stránce

(doporučeno je zařazení před úvod textu). Součástí VŠKP může být samostatný výkladový seznam značek a jednotek, výkladový slovníček odborného názvosloví (použitá terminologie) atp.

Text práce:¹⁾

Úvod je stručnou formulací problematiky:

- stručné vymezení tématu,
- zdůvodnění volby tématu,
- hlavní cíl závěrečné práce jako celku a dílčí cíle práce,
- stručný popis výzkumné strategie a stručné zdůvodnění zvolené výzkumné strategie,
- vymezení aplikačního cíle (k čemu budou výsledky využitelné v praxi a jak s nimi bude nakládáno),
- vysvětlení logické struktury práce (jak se jednotlivé kapitoly váží k vytyčeným cílům).

Nadpis „Úvod“ není číslován.

Teoretická část, jejímž cílem je vymezit veškeré klíčové pojmy práce a jejich teoretická východiska dle stavu současného teoretického poznání.

Každá hlavní kapitola je uvedena vyjasněním její vazby na cíle práce a zahrnuje shrnutí, ze kterého jasně vyplývá, které prezentované informace a jakým způsobem budou využity v části výzkumné (např. které z prezentovaných teoretických východisek bude využito ve výzkumu či jaké vyplývající otázky budou zkoumány ve výzkumné části). Nemusí být zahrnuto shrnutí teoretické části, pokud by pouze opakovalo informace z dílčích shrnutí jednotlivých kapitol.

Důležitá je návaznost a provázanost obsahu jednotlivých kapitol a podkapitol, která přispívá ke kohezi textu jako celku. Následující kapitoly či podkapitoly vyplývají z toho, co bylo řečeno v předchozích, příp. na sebe odkazují. Vlastní text autora tvoří soudržný celek s uváděnými citacemi či parafrázemi, tzn. nejsou pouze kladeny za sebe bez souvztažnosti.

Kapitoly jsou členěny maximálně do tří úrovní (např. 1, 1.1, 1.1.1) ve vazbě na otevření nového tématu.

Metodická část zahrnující:

- hlavní cíl výzkumu (zpravidla je totožný s cílem celé práce, pokud studující nezpracovával některé dílčí cíle v teoretických kapitolách) a výzkumné dílčí cíle/otázky/hypotézy (záleží na typu výzkumu);
- zvolenou výzkumnou strategii (metoda výzkumu, výzkumný nástroj) a její zdůvodnění;
- operacionalizaci či transformaci dílčích cílů do zkoumatelné podoby (indikátorů, tazatelských otázek, dotazníkových otázek apod.);
- zdůvodnění volby výzkumného souboru a charakteristiku tohoto souboru;

¹ doporučená struktura

- popis organizace a průběhu výzkumu, přičemž jsou uvedeny časové posloupnosti jednotlivých kroků a technické náležitosti (např. způsob práce s diktafonem, způsob přepisu údajů apod.);
- způsob analýzy získaných dat či údajů;
- reflexi etických rizik výzkumu a rizik zvolené výzkumné strategie z hlediska validity výzkumu.

V *bakalářské práci* se doporučuje zaměřit výzkumnou část na zpracování projektu výzkumu a pilotáž, přičemž ověří vhodnost vybraného výzkumného nástroje (včetně uvedení rizik a návrhu na zlepšení) a uvedou se zjištěné výsledky. Bakalářskou práci lze pojmut též jako sekundární analýzu, komparaci, analýzu kazuistik, návrh projektu či rozvoj metodiky práce s klientem.

V *diplomové práci* se počítá s realizováním výzkumu, lze ji pojmut i jako teoretickou studii, která musí splňovat odborné nároky na teoretické studie.

Popis a interpretace dosažených výsledků zahrnující:

- popis výsledků dle vytyčených dílčích cílů/výzkumných otázek/hypotéz, přičemž jsou vždy nejprve prezentována zjištění, která jsou v případě kvalitativního výzkumu doložena citacemi informantů (uvedenými kurzivou a s odkazem na kód konkrétního informanta či jiný způsob jeho jasné identifikace), v případě kvantitativního výzkumu tabulkami a grafy;
- interpretaci a shrnutí dílčích zjištění a jejich zhodnocení, srovnání s výsledky obdobných výzkumů, návrh diskuse a dalšího bádání.

Diskuze a závěr zahrnující:

- zda bylo dosaženo vytyčených dílčích cílů a hlavního cíle (případně zdůvodnění, z jakého důvodu nikoliv);
- v čem se osvědčila zvolená výzkumná strategie a v čem nikoliv;
- shrnutí výsledků na vyšší úrovni abstrakce (porovnání s teoretickými východisky prezentovanými v teoretické části), než tomu bylo ve výzkumné části;
- teoretický/praktický přínos práce;
- vyplývající otázky, nejasnosti či omezení;
- vyplývající náměty pro další výzkum.

Nadpis „Závěr“ není číslován.

FORMÁLNÍ ÚPRAVA TEXTU: Hlavní kapitoly (tj. Úvod, kapitoly 1, 2, ..., Závěr) začínají vždy na nové stránce. Kromě kapitol Úvod a Závěr jsou nadpisy kapitol opatřeny desetinným třídníkem vyjadřujícím hierarchii kapitol a podkapitol (např. 1, 1.1, 1.2, 1.2.1, 1.2.2). Za desetinným třídníkem se nepíše tečka. Podkapitolu tvoří alespoň dva odstavce.

Text je v kapitolách členěn na odstavce, přičemž odstavec představuje jeden logický celek (tvořený jednou a více větami) graficky vymezený v souvislém textu. Ke grafickému vymezení odstavce se v odborné literatuře užívá zpravidla většího řádkového prokladu, v beletrii odsazení prvního řádku. V závěrečných pracích bývá zpravidla vhodnější první způsob, zejména s ohledem na nutné členění textu, na výčty aj. Při řádkovém prokladu (řádkování) 1 lze před (nebo za) odstavce vkládat 6 bodů, při

řádkovém prokladu 1,5 např. 10 bodů (příp. 0 bodů, protože odstavce jsou patrné díky kratším východovým řádkům v textu zarovnaném např. do bloku).

Rozsah bakalářské práce činí zpravidla 40 až 60 stran textu bez příloh (tedy včetně seznamu pramenů a literatury) při velikosti písma 12 bodů (pro Times New Roman), řádkování 1,5 a šíři okrajů 30–35 mm. Rozsah diplomové práce činí zpravidla 60 až 80 stran textu bez příloh (tedy včetně seznamu pramenů a literatury).

Není vyloučen oboustranný tisk hlavní textové části práce.

Tabulky, grafy, obrázky aj. se číslují průběžně nebo ve vazbě na číslo hlavní kapitoly a doplňují se názvem (popiskem), případně odkazem na zdroj, pokud obsahově nejsou dílem autora závěrečné práce.

Číslo a název **tabulky** se zásadně uvádějí nad tabulkou; případný odkaz lze uvádět jak za názvem, tak pod tabulkou, např.:

Tab. 1 Přehled involučních a funkčních změn ve stáří (Jarošová, 2006, s. 22–24)

Tabulka 1: Pět základních charakteristik TQM-školy (Nezvalová, 2002)

nebo

Tabulka 1: Pět základních charakteristik TQM-školy

pod tabulkou: Pramen: Nezvalová, 2002

nebo pod tabulkou: Zdroj: <http://epedagog.upol.cz/eped1.2002/mimo/clanek13.htm>

příčemž v soupisu použité literatury: NEZVALOVÁ, Danuše. Kvalita a zdokonalování školy – ano či ne? *e-Pedagogium* [on-line]. 2002, 1. mimoř. č. (29. 4. 2002). [Cit. 2006-11-12]. ISSN 1213-7499. Dostupné z: <http://epedagog.upol.cz/eped1.2002/mimo/clanek13.htm>

Číslo a popisek **obrázku** se uvádějí pod obrázkem, případný odkaz lze uvádět jako součást popisku či pod popiskem, např.

Obr. 6 Pastor Theodor Fliedner (1800–1864)

Zdroj: <http://www.br-online.de/bildung/databrd/dia1.htm/dia1b02.jpg>

Číslo a název (popisek) **grafu** se uvádějí s ohledem na to, zda je graf grafickým vyjádřením dat uvedených v předchozí tabulce (empirická část závěrečné práce), či spíše obrazovým doprovodem textu v teoretické části závěrečné práce.

Za názvy tabulek (grafů) a popisky obrázků (grafů) se zpravidla nepíše tečka, protože mají spíše charakter nadpisu než větného celku. Vertikálně se zarovnávají spíše vlevo, případně na střed, horizontálně tak, aby byla patrná jejich souvislost s objektem, k němuž se vztahují.

Seznam tabulek, seznam grafů, seznam obrázků (schémata, fotografie aj.) je povinnou součástí VŠKP. V seznamu se uvádí číslo tabulky, resp. grafu či obrázků, název a odkaz na stránku.

Veškeré výše uvedené seznamy na sebe mohou navazovat, aniž by začínaly na samostatné stránce.

Seznam použité literatury: V seznamu se uvádějí výhradně položky citované a parafrázované v textové části, a to tištěné dokumenty i elektronické zdroje v jediném

společném seznamu. Kromě tohoto povinného seznamu může závěrečná práce obsahovat seznam tematicky související literatury, seznam pramenů aj. Údaje, které jsou v bibliografických citacích povinné, mají obsahově odpovídat platné ČSN ISO 690 Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů (účinnost 1. 4. 2011.).

FORMÁLNÍ ÚPRAVA SEZNAMU: Položky v seznamu použité literatury mohou být řazeny abecedně (doporučeno) nebo pořadově podle výskytu citace či parafráze v textu závěrečné práce. Pro seznam se doporučuje zarovnání vlevo, příp. lze zvolit písmo velikosti 11 bodů. Seznam literatury začíná na samostatné stránce.

Čerpání z literatury, citování, odkazy – Předpokládá se, že student bude při zpracování VŠKP čerpat z odborné literatury monografické, časopisecké, ze sborníků, slovníkové a encyklopedické literatury, právních normativních aktů (např. zákony, vyhlášky, nařízení), elektronických zdrojů (např. CD-ROM, DVD, on-line), případně interních normativních aktů (např. směrnice, statuty, organizační řády) aj. Převažovat by měly tištěné informační prameny, a to monografie. Autoři diplomových prací čerpají minimálně ze třiceti informačních pramenů, přičemž povinně čerpají z cizojazyčné literatury a zahraničních zdrojů (pokud je charakter práce přímo nevyklučuje). Autoři bakalářských prací čerpají minimálně z patnácti informačních pramenů, přičemž čerpání z cizojazyčné literatury je výhodou. Nedoporučuje se přebírat neautorizované informace z elektronických zdrojů (Wikipedie atp.).

Nezbytný **citovaný text** musí být v textu VŠKP vyznačen uvozovkami a doplněn odkazem na položku uvedenou v seznamu použité literatury. Doporučeně formou zkrácené citace v textu uvádějící autora, příp. autory, rok vydání díla a číslo stránky, resp. stránek, z nichž je text převzat, např. (Smutek, 2009, s. 53), (Kalvach a kol., 1997, s. 20), (Kohli dle Sýkorová, 2007, s. 46)²⁾, přičemž doporučené jsou kulaté závorky. Pokud se autor domnívá, že vyznačení citovaného textu uvozovkami není dostatečně zřetelné, může citovaný text včetně uvozovek psát kurzivou (zejména pokud tento řez písma neuplatní při formální úpravě práce k jinému účelu). Množství citací by mělo být přiměřené, nemělo by tvořit více než dvacet procent teoretické části bakalářské práce a deset procent teoretické části diplomové práce. Tvoří-li větší podíl, musí student zdůvodnit proč.

Parafráze je třeba zřetelně odlišit od autorského textu uvozovacími větami odkazujícími na původce či zdroj; z formulací musí být zřejmé, kde parafráze přecházejí zpět ve vlastní text autora. Parafráze je doplněna odkazem na položku uvedenou v seznamu použité literatury. Doporučeně formou zkrácené citace v textu uvádějící autora, příp. autory, a rok vydání díla, např. (Hartl, 2004), (Usnesení, 2002)³⁾, (Neugartenová dle Kalvach a kol. 1997)⁴⁾, přičemž doporučené jsou kulaté závorky. I parafrázi lze odkazovat přímo na stránku, resp. stránky, z nichž autor závěrečné práce převzal myšlenku, kterou vyjádřil vlastními slovy, ale není to nutné. Podstatou odborné parafráze je obvykle vyjádřit zkráceně hlavní myšlenku z původního zdroje, která byla obsažena na větším prostoru (např. Smutek, 2009, s. 53–57)

² Citujeme Kohliho, kterého cituje Sýkorová na s. 46 v publikaci vydané 2007.

³ Tištěná monografie s kolektivním autorstvím se cituje pod prvním slovem názvu.

⁴ Parafrázujeme Neugartenovou, na niž se odvolává Kalvach a kolektiv v publikaci vydané 1997.

Doporučujeme uvádět odkazy přímo v textu, nikoli na patě stránky pod čarou, a režim poznámek pod čarou využít k běžným poznámkám.

Nedodržení citačních pravidel ve smyslu nerespektování autorských práv je považováno za závažný disciplinární přestupek, který může vyústit v rozhodnutí o ukončení studia.

Přílohy jsou samostatné součásti VŠKP, ovšem související s tématem práce, označené písmeny abecedy nebo čísly (např. Příloha A, Příloha 1, Příloha I) a názvem. Do příloh se zařazují např. doplňkové texty, rozsáhlejší obrazový doprovod, některé tabulky aj. Přílohy jsou stránkovány, mají stránkování samostatné (např. římskými číslicemi) a buď průběžné, nebo každá příloha vlastní. Přílohám předchází seznam příloh; lze jej řešit jako rozřaďovací stránku bez stránkování, nadpisem PŘÍLOHY, ovšem s povinným výčtem příloh. Přílohy se uvádějí v Obsahu. Přílohou mohou být i nosiče informací, samostatné fotografie, mapy aj.

6. Kritéria hodnocení VŠKP

VŠKP je hodnocena na základě kritérií uvedených v posudku vedoucího či oponenta práce. Hodnocení probíhá jednak na škále, jednak kvalitativně. Na škále A až F vedoucí či oponent jasně označí hodnocení. Při kvalitativním hodnocení své stanovisko zdůvodní. Jsou povinni uvést odůvodnění daného hodnocení teoretické části práce, metodické části práce, zpracování výsledků výzkumu a celkového zhodnocení práce; hodnocení k ostatním kritériím stačí vyjádřit na škále.

Hodnocení formulace hlavního cíle práce – Cíl bakalářské práce je explicitně a jednoznačně vymezen v Úvodu práce a jeho formulace se v obsahu práce nemění. Cíl je vymezen konkrétně, měřitelně a dosažitelně, aby bylo možné po přečtení práce posoudit, zda ho bylo dosaženo. Doporučuje se hlavní cíl rozpracovat do cílů dílčích (doporučeno tři až pět), které by měly obsahově spadat pod cíl hlavní. Cíl musí být formulován v kontextu sociální práce nebo sociální politiky.

Hodnocení struktury práce – Hodnotí se, zda byla dodržena doporučená struktura (viz výše) a zda je tato struktura logická z hlediska cílů práce.

Hodnocení teoretické části práce – Hodnocení se vztahuje k tomu,

- jak byly rozpracovány všechny klíčové pojmy práce (pojmy uvedené v cílech), zda některé pojmy či kapitoly nejsou nadbytečné;
- jak byla prezentována odpovídající teoretická východiska (správnost odborné stránky práce);
- jak studující pracuje s informacemi: zda využil adekvátní odborné prameny, jak s nimi kriticky pracoval (zda práce není založena pouze na citacích a parafrázích, zda informace studující také reflektuje, komparuje, komentuje, shrnuje atp.);
- jak je teoretická část logicky propojena s výzkumem (je-li přítomen), zda ze shrnutí vyplývá, které z teoretických východisek bude studující využívat v části výzkumné a jakým způsobem;
- v případě diplomových prací: jak teoretická část práce dává problematiku do souvislostí se stavem a vývojem řešení problematiky v zahraniční literatuře.

Hodnocení metodické části práce – Hodnocení zohledňuje kritéria:

- zda byla zvolena adekvátní výzkumná strategie vzhledem ke stanoveným cílům práce;
- zda je výzkumná strategie nejen popsána, ale i zdůvodněna;
- zda metodická část zahrnuje podkapitoly dle výše uvedené osnovy (viz doporučený obsah práce) a jednotlivé body jsou adekvátně zpracovány s využitím dostupné metodologické literatury (včetně odkazů na ni).

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu – Hodnocení zohledňuje kritéria:

- zpracování výsledků má logickou strukturu (např. dle dílčích cílů);
- je jednoznačně oddělena prezentace zjištěného od vlastní interpretace;
- zpracování výsledků je provedeno adekvátně dle požadavků zvolené metodiky (při volbě kvantitativního výzkumu se v bakalářské práci očekává třídění druhého stupně, v diplomové práci se požaduje zjišťování statistické významnosti, nevylučuje-li to formulace cíle práce).

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce – Hodnocení zohledňuje kritéria:

- jak se podařilo dosáhnout zvolených cílů (případně jak je zdůvodněno nedosažení cílů a jak jsou formulovány návrhy k nápravě);
- jak byla naplněna požadovaná struktura Závěru a diskuze;
- jak se studentovi podařilo formulovat Závěr a diskuzi po odborné a faktické stránce;
- jak student kriticky reflektoval provedení vlastního výzkumu po stránce etické i instrumentální (vhodnost užití metod a technik atp.)

Hodnocení formální stránky práce – Hodnocena je stylistická a gramatická úroveň práce a dodržení formálních požadavků na závěrečné.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky – Je hodnoceno, nakolik jsou výstupy práce využitelné pro praxi nebo jak rozvíjejí teorii sociální práce či sociální politiky.

Další připomínky – Komentáře, které nespádají ani pod jedno z výše uvedených kritérií.

Otázky k obhajobě – Oponent nebo vedoucí závěrečné práce položí studentovi minimálně jednu otázku s jasnou vazbou na způsob zpracování závěrečné práce.

Celkové zhodnocení práce – Je shrnuta celková kvalita práce z hlediska nároků na zpracování bakalářské či diplomové práce.

7. Obhajoba VŠKP

Vedoucí VŠKP stejně jako oponent jsou povinni uložit svůj posudek do rozhraní eVSKP, a to v termínu stanoveném ústavem, nejpozději však pět pracovních dní před konáním obhajoby práce. Protože vedoucí či oponenti, kteří nejsou zaměstnanci UHK, nemají přístup do sítě UHK, vloží posudek do rozhraní eVSKP referentka ÚSP FF UHK. Externí vedoucí a oponenti VŠKP doručí garantujícímu pracovišti i výtisk posudku opatřený vlastnoručním podpisem a vlastnoručně doplněným návrhem klasifikace.

Navrhovaná klasifikace se uvádí do textové části posudku vkládané do rozhraní eVSKP; též se zaznamenává jako samostatná položka v tomto rozhraní. Součástí posudku nemůže být doporučení VŠKP k obhajobě či naopak, protože studující má právo na obhajobu práce bez ohledu na navržené hodnocení. Bez pokusu o obhajobu VŠKP nemůže ani odevzdat případnou nově upravenou práci.

Vložení posudku do rozhraní eVSKP je posudek zpřístupněn autorovi VŠKP. Autor VŠKP je na dostupnost posudku upozorněn elektronickou poštou UHK. Posudek v písemné formě se autorovi VŠKP nezasílá.

Pracoviště, jehož prostřednictvím bylo vypsáno téma VŠKP, před konáním obhajoby posudky vytiskne (pro účel obhajoby a trvalého uložení) a vloží do protokolu o obhajobě závěrečné práce. V okamžiku konání obhajoby musí být všechny posudky v tištěné formě podepsány autory posudků, aby mohly být u obhajoby předloženy autorovi VŠKP, pokud o ně požádá.

Obhajoba VŠKP se jako jedna z částí státní závěrečné zkoušky koná před komisí pro státní závěrečnou zkoušku. Akademičtí pracovníci, navržení do zkušebních komisí pro státní závěrečnou zkoušku, podléhají schválení Vědeckou radou FF UHK.

Student ve stručném referátu zdůvodní volbu tématu, představí hlavní cíl a dílčí cíle práce, zdůvodní využitou výzkumnou strategii a zhodnotí dosažené výsledky. Reaguje na připomínky uvedené v posudku oponenta a v posudku vedoucího práce. Následuje diskuse, vyvolaná zpravidla otázkami členů komise pro obhajobu závěrečné práce. Účelem této rozpravy je zjistit, jak studující ovládá problémy svého oboru, jak dokáže tvůrčím způsobem reagovat na námitky a formulovat vlastní podněty.

Klasifikace obhajoby jako jedné z částí státní závěrečné zkoušky (SZZ) zahrnuje hodnocení VŠKP.

V případě neobhájení VŠKP je studujícím ihned po oznámení výsledků zdůvodněno hodnocení „nevyhověl(a)“. Zdůvodnění provede předsedající komise nebo jiný člen komise, kterého pověřil(a) předsedající. Zároveň je studujícímu jednoznačně sděleno, zda má práci dopracovat (znamená doplnit, a to ve stávajícím tématu a hlavním cíli) a v jakých bodech práce, či přepracovat (znamená změnu hlavního cíle či volbu nového tématu). Studující má právo nahlédnout do zdůvodnění v protokolu k SZZ.

8. Platnost předpisu

Tento předpis nabývá účinnosti dnem zveřejnění. Tento metodický pokyn nemá retroaktivní účinek.

V Hradci Králové dne 12. března 2018

Mgr. Jan Hloušek, Ph.D.

Seznam příloh:

Příloha 1 - Vzory bibliografických citací

Příloha 2 - Vzor posudku vedoucího, resp. oponenta závěrečné práce

Příloha 3 - Stručné pokyny k zadávání témat vysokoškolských kvalifikačních prací na
ÚSP FF UHK

Příloha 1 - Příklady bibliografických citací v soupisu použité literatury

Podtržený údaj je nepovinný (celkový počet stran monografie, první vydání). Protože norma (ČSN ISO 690) je doporučující, má autor jistou volnost ve způsobu citování (např. ve formě, jakou bude zapisovat jména původců, tzn. autorů, redaktorů atd.). Zásadní je dodržet zvolený způsob v celém soupisu použité literatury.

Bibliografická citace tištěné monografie

- MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. 2. přeprac. vyd. Praha: Portál, 2008. 271 s. ISBN 978-80-7367-368-0.
- PICHAUD, Clément; THAREAUOVÁ, Isabelle. *Soužití se staršími lidmi: praktické informace pro ty, kdo doma pečují o staré lidi, i pro sociální a zdravotnické pracovníky*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998. 156 s. ISBN 80-7178-184-3.

Bibliografická citace tištěné monografie s kolektivním autorstvím

Pravidla českého pravopisu. 2. vyd. Praha: Academia, 2010. 391 s. ISBN 80-200-1327-X.

Bibliografická citace tištěného jednorázového sborníku

SMUTEK, Martin; KAPPL, Miroslav, eds. *Proměny klienta služeb sociální práce*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2006. 478 s. ISBN 80-7041-716-1.

Bibliografická citace příspěvku v tištěné monografii (kapitola v monografii, příspěvek v jednorázovém sborníku)

- TRUHLÁŘOVÁ, Zuzana. Možné etické aspekty práce se seniory z pohledu sociální práce. In: GLUCHMAN, Vasil, ed. *Etika a politika*. 1. vyd. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2011, s. 393–398. ISBN 978-80-555-0266-3.
- MACKOVÁ, Martina. Reflexe sociální práce jako profese. In: SMUTEK, Martin; SEIBEL, Fridrich W.; TRUHLÁŘOVÁ, Zuzana, eds. *Rizika sociální práce*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2010, s. 246–248. ISBN 978-80-7435-986-3.
- SMUTEK, Martin; SMUTKOVÁ, Lucie. Contemporary modernization processes and shifts in power relationships in social work. In: BRAĞIEL, Józefa; DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA, Iwona; PAYNE, Malcolm, eds. *Social work in adult services in the European Union : selected issues and experiences*. London: College Publications, 2011, s. 3–12. ISBN 978-1-84890-027-1.

Bibliografická citace článku v tištěné seriálové publikaci (tzn. v časopise, novinách, periodickém čili opakovaně vycházejícím sborníku; o periodicitě vypovídá přidělení ISSN)

- BRABCOVÁ, Michaela; KOŠNEROVÁ, Monika; MITLÖHNER, Miroslav. Pilotní studie rizik a rizikových situací při poskytování sociálních služeb. *Zdravotnictví a právo*. 2011, roč. 15, č. 2, s. 14–19. ISSN 1211-6432.
- Podle EPSCO je třeba více reagovat na demografické prognózy. *Práce & sociální politika : noviny Ministerstva práce a sociálních věcí ČR*. 2012, roč. 9, č. 9, s. 8. ISSN 0049-0962.
- BLAŽKOVÁ, Veronika. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením. *Fórum sociální politiky*. 2011, roč. 5, č. 2, s. 11–17. ISSN 1802-5854. Dostupné také z:
http://www.vupsv.cz/sites/File/forum_socialni_politiky/Casopis_FSP_2_2011.pdf

Bibliografická citace elektronické publikace nebo její části

KOCOUREK, Jiří. Vietnamci v ČR. *Sociologický webzín* [online]. 23. 12. 2005 [cit. 20. 4. 2012]. ISSN 1214-1720. Dostupné z: <http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=199&lst=106>

Bibliografická citace kvalifikační práce (bakalářská, magisterská, diplomová, dizertační, habilitační) zpřístupněné v elektronické formě

SPĚŠNÁ, Iva. *Firemní dobrovolnictví* [online]. Brno, 2009. 97 s. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, katedra veřejné ekonomiky. Ved. práce Ing. Mgr. Michal Veselý [cit. 14. 7. 2012]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/137535/esf_m/Firemni_dobrovolnictvi.pdf

Bibliografická citace zákona

- zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, dostupné z: <http://www.sbirka.cz>
- vyhláška č. 295/2014 Sb., o členění bezpečnostního materiálu

- Mezinárodní smlouvy: Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 67/2014 Sb.m.s., kterým se nahrazuje sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 87/2007 Sb. m. s.

Odkazy na zdroj není třeba uvádět, pokud jde o vnitrostátní předpis, vyšel ve Sbírce zákonů.

Při práci se zákonem v textu si může student vytvořit tzv. legislativní zkratku a dále zákon citovat jen ve zkrácené formě: zákon o trestní odpovědnosti právnických osob č. 418/2011 Sb., (dále TOPOZ). U nejdůležitějších právních předpisů existují ustálené zkratky. Je proto vhodné konzultovat je s vyučujícím právních předmětů.

Bibliografická citace informace získané účastí na konferenci, semináři, přednášce...

VOSEČKOVÁ, Alena; PELCÁK, Stanislav; TRUHLÁŘOVÁ, Zuzana. Na člověka zaměřené poradenství – dynamika procesu změny. [Konference] *Od teorie k praxi, od praxe k teorii. VIII. hradecké dny sociální práce*. Hradec Králové 7.–8. 10. 2011.

Bibliografická citace odpovědi na neveřejnou zprávu z osobní pošty (e-mail)

PAPCUNOVÁ, Jana. Re: *Informace o transliteraci* [elektronická pošta]. Message to: Jaroslava Divišová. 12. října 2012 [cit. 24. 10. 2012]. Osobní komunikace.

Bibliografická citace informace získané osobním kontaktem

KOREJS, Josef, vedoucí Pečovatelské služby Suchdol. Rozhovor o stávajících terénních službách sociální péče. Suchdol 24. 6. 2012.

Obecně o bibliografických citacích (nadále b. c.)

- B. c. má jednoznačně identifikovat citovaný dokument (zdroj).
- Citujeme vždy konkrétní vydání (verzi). Povinně uvádíme druhé a další vydání včetně druhu vydání (přepřacované, rozšířené, aktualizované, doplněné atp.)
- Údaje pro b. c. přebíráme z toho dokumentu (zdroje), který citujeme.
- Údaje pro b. c. přebíráme v tom jazyce, v němž jsou uvedeny. Nepovinné údaje o počtu stran dokumentu (240 s.) a povinné údaje o rozsahu stran (s. 96–112) uvádíme česky (zkratka pro strany je s., nikoli p., pp., S.).
- Údaje přebíráme v první řadě z titulního listu (nikoli z desek či přebalu), resp. z úvodní obrazovky, webové stránky, etikety na disku atp. Dalším zdrojem informací je v uvedeném pořadí: rub titulní strany, tiráž, záhlaví stránky, přebal a desky knihy. Při citování periodika (např. časopisu) nebo příspěvku v periodiku je zdrojem informací obálka, tiráž (která nebývá vzadu, ale na první straně či dále v textu), záhlaví stránek s příspěvkem, informace pod příspěvkem aj.
- Pokud některý z údajů přebíráme z jiného zdroje, pokud údaj opravujeme, pokud jej doplňujeme na základě vlastní znalosti, uvádíme jej v hranaté závorce [... ..].
- Při citaci elektronického zdroje uvádíme datum citování (povinný údaj), a to v některém ze zvolených formátů, např. [cit. 2012-04-20], [cit. 20. 4. 2012] atp.
- Bibliografická citace se ukončuje tečkou, ovšem končí-li citace linkem, tečka se za něj nepíše.
- Bibliografická citace by měla být co nejpřesnější, aby neomylně identifikovala citovaný dokument či zdroj. Proto nelze vynechávat povinné údaje, jsou-li v dokumentu dostupné.

Pokud si při zpracování závěrečné práce zapomene autor poznamenat některý z údajů, který je v bibliografické citaci povinný, k dohledání lze zpravidla využít např. Jednotné informační brány (<http://www.jib.cz>). Informace o JIB viz <http://info.jib.cz>

Tímto způsobem však zpravidla nelze dohledat strany, na nichž se nachází kapitola v knize, příspěvek ve sborníku či časopise, konkrétní strana, na kterou se v textu práce autor odkazuje. Proto je třeba si tyto informace (povinné údaje) poznamenávat nanejvýš pečlivě.

Posudek vedoucího/oponenta⁵ bakalářské práce/diplomové práce

Ústav sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Autor(ka) závěrečné práce:

Název závěrečné práce:

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

Hodnocení struktury práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

Hodnocení teoretické části práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

Hodnocení metodické části práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

⁵ Nehodící se škrtněte.

Hodnocení formální stránky práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

Další připomínky:

Otázky k obhajobě:

Celkové zhodnocení práce:

A B C D E F (hodící se potrhnete nebo zakroužkujete)

Odůvodnění:

Datum, místo

**Jméno a podpis
vedoucí(ho)/oponenta(ky)**

Příloha 3 - Stručné pokyny k zadávání témat vysokoškolských kvalifikačních prací na ÚSP FF UHK

Proces zadávání závěrečných prací – vysokoškolských kvalifikačních prací (dále jen VŠKP) na ÚSP FF UHK se řídí Výnosem děkanky FF UHK č. 22/2017 a dále metodickým pokynem ředitele ÚSP FF UHK, který je zveřejněn na webu ÚSP FF UHK.

Termín pro zadání VŠKP je stanoven do 30. 4.

Pro úspěšné zadání VŠKP musí student splnit následující kroky.

Zvolit témat VŠKP:

a) Volbou vlastního tématu (**obvyklý postup na ÚSP FF UHK**), které formou vyplnění podkladů pro zadání VŠKP zadá do informačního systému STAG (Moje studium – Kvalifikační práce) (*viz obr. 1 níže*). V takovém případě musí studentem vyplněný podklad zadaný do systému STAG splňovat následující rámcová kritéria, která nejprve konzultuje s osloveným vedoucím práce:

- přesný název práce,
- anotace závěrečné práce (zadání), která je psána v budoucím čase avšak nikoliv v 1. osobě jednotného čísla (tzn. „bakalářská/diplomová práce se bude zabývat...“),
- rozsah anotace je minimálně 3 věty a nemusí obsahovat detailně specifikovaný cíl VŠKP (ten bude obsažen až v úvodu samotné VŠKP), pouze rámcový výzkumný záměr,
- zadání práce obsahuje rámcové vymezení výzkumných metod a technik (zdali se jedná o kvalitativní či kvantitativní zkoumání),
- zadání obsahuje alespoň 3 zdroje literatury, na nichž bude VŠKP stavět.

Příklad struktury zadání závěrečné práce viz níže.

b) Z nabídky témat zveřejněných na webu ÚSP FF UHK.

Inspiraci pro volbu tématu a pro seznámení se s oborovou orientací vedoucích prací je možné využít též databáze již řešených VŠKP, která je k dispozici ve studijním informačním systému STAG (*viz obr. 2 níže*) na záložce „Prohlížení – kvalifikační práce“, kde lze filtrovat výsledky dle jména vedoucího VŠKP.

Zadání VŠKP student vytiskne (studijní systém STAG automaticky nabízí volbu vytisknout podklad pro zadání VŠKP ve formátu PDF) a donese k podpisu oslovenému vedoucímu práce.

Podepsané (vedoucím práce odsouhlasené) zadání VŠKP předá student na sekretariát ÚSP UHK k rukám referentky.

Zadání závěrečné práce bude ukončen k 30. 4. daného roku.

Následuje administrativní a schvalovací procedura přiřazování VŠKP ke konkrétnímu studentovi, v rámci které může dojít k vyzvání studenta k doplnění chybějících údajů či upřesnění údajů uvedených v podkladu pro zadání VŠKP.

Schvalovací proces je ukončen zpravidla k 30. 6. daného roku.

Příklad struktury zadání podkladu pro zpracování závěrečné práce na ÚSP FF UHK

Název práce: (příklad) Organizační kultura poskytování sociálních služeb

Název práce v anglickém jazyce (example): *Organizational Culture in Social Services Delivery*

Stručný obsah, popis tématu, zvolených metod:

(příklad) Práce se bude zabývat definicí organizační kultury, vlivem kultury na kvalitu v sociálních službách, hodnotami, posláním, cíli v sociálních službách. Práce podrobí rozboru všední dilemata sociálních pracovníků, hledání společných hodnot pracovníků konkrétní sociální služby a jejich vliv na kvalitu služeb.

Zvolené metody a techniky *(příklad)*: kvalitativní výzkumná strategie, polostrukturovaný rozhovor, studium dokumentů.

Základní literatura (min. 3 zdroje): *(příklad)*

KELLER, J. *Soumrak sociálního státu*. Praha : SLON, 2005.

MAREŠ, P. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha : SLON, 2002.

POTŮČEK, M. a kol. *Veřejná politika*. Praha : SLON, 2005.

Obr. 1: Vyplnění podkladů pro zadání VŠKP studentem v systému STAG

The screenshot displays the STAG portal interface for a student. The browser address bar shows the URL: <https://stag.uhk.cz/portal/studium/moje-studium/kvalifickaci-prace.html>. The page header includes the logo of Univerzita Hradec Králové and the text "PORTÁL IS/STAG". The user is logged in as "SMUTEMA1".

The main navigation menu includes: Vítejte, Moje studium, Moje výuka, Prohlížení, IS/STAG, Kvalita výuky, Uchazeč, and Administrace. The left sidebar contains a list of menu items: Průběh studia, Vizualizace studia, Zbývající povinnosti, Zápis na termíny, Moje údaje, Grafický předzápis, Kroužkový předzápis, Burza zápisů, Výběr kvalifikační práce, Kvalifikační práce, Plagiáty, ECTS výjezdy, ECTS příjezdy, Hodnocení kvality, Studentské žádosti, Automatické zprávy, and Upomínky.

The main content area is titled "Informace o uživateli a jeho rolích v IS/STAG". It shows the user's name "Veronika Švábová, Role / uživatel" and the role "Student: U15033 - ÚSP (přepnuto)". A progress bar indicates a time limit of 29:55, with a "Proloužit" button. It also shows "Poplatky za studium" and "Max. doba studia". A notification states "ještě zbývá 914 dní studia" and "ještě zbývá 1279 dní".

The section "Kvalifikační práce (S001) - U15033" contains the following information:

- Vyplnit podklady pro zadání diplomové práce.**
Formulář, ve kterém zadáte podklady pro zadání Vaší diplomové práce.
Název práce, vedoucího práce, zásady pro vypracování a seznam literatury.
- Tisk podkladu pro zadání diplomové práce.** Formát: PDF
- TIP:** Pokud chcete, aby se na tisknutých stránkách nezobrazovalo záhlaví a zápatí, které generuje prohlížeč, smažte v prohlížeč v menu Soubor - Vzhled stránky znaky uvedené u záhlaví a zápatí. Poté dejte vytisknout.

Obr. 2: Vyhledávání oborové orientace vedoucích prací v databázi řešených VŠKP na ÚSP UHK v systému STAG

The screenshot shows a web browser window displaying the STAG system interface. The browser's address bar shows the URL: https://stag.uhk.cz/portal/studium/prohlizeni.html?pc_windowid=2191838pc_phase=render&. The page header includes the logo of the University of Hradec Králové and the text "PORTÁL IS/STAG". A navigation menu contains links for "Vítejte", "Moje studium", "Moje výuka", "Prohlížení", "IS/STAG", "Kvalita výuky", "Uchazeč", and "Administrace".

The main content area is titled "Kvalifikační práce" (Qualification Work) and features a search form with the following fields and options:

- Osobní číslo (Personal ID): %
- Příjmení studenta (Student Surname): %
- Stav studenta (Student Status): %
- Název práce (Work Title): %
- Příjmení vedoucího/školitele (Supervisor Surname): %
- Klíčová slova (oddělte čárkou) (Keywords): %
- Klíčová slova anglicky (Keywords in English): %
- Fakulta (Faculty): %
- Pracoviště (Department): %
- Rok zadání (Year of Assignment): %
- Rok obhaj. (Year of Defense): %
- Typ práce (Type of Work): %
- Stav práce (Work Status): %
- Místo výuky (Place of Study): %
- Program (Program): %
- Obor (Field): %
- Akad. rok zadání (Acad. Year of Assignment): %
- Akad. rok obhajoby (Acad. Year of Defense): %
- Jen VŠKP s neúplnými požadovanými údaji (Only VŠKP with incomplete required data):

A "Hledat" (Search) button is located at the bottom right of the search form. The left sidebar contains a menu with categories such as "Programy a obory", "Předměty", "Pracoviště", "Učitelé", "Studenti", "Zkouškové termíny", "Rozvrhové akce", "Kvalifikační práce", "Předzápis, kroužky", "Místnosti", "Místnosti - celoročně", "Volné míst - semestr", "Volné míst - rok", "Úvodní stránka", "Kalendář", and "Nápověda".